

ที่ ตร ๐๐๐๙/ว ๙๕๑

ถึง สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ได้จัดทำข่าวพยากรณ์และเตือนภัยการระบาดของศัตรูพืช ประจำเดือน กรกฎาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๔ เรื่อง คือ ดัวงแรดมะพร้าว โรครากเน่าโคนเน่า เพลี้ยไก่อแจ้ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพื่อให้สำนักงานเกษตรอำเภอนำไปใช้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เตือนภัยการระบาดของศัตรูพืชให้เกษตรกรทราบและเฝ้าระวังการระบาดในพื้นที่ต่อไป ซึ่งสามารถดาวน์โหลดข้อมูลดังกล่าวได้จาก QR code ท้ายหนังสือนี้

กลุ่มอารักขาพืช

โทร.๐ ๓๙๕๑ ๑๐๐๘

โทรสาร. ๐ ๓๙๕๒ ๓๓๘๕

E-mail : aragkha_trat@hotmail.com

สภาพร โทร.๐๘๘๒๒๕๑๖๓๖

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

ข่าวเดือนการระบาดศัตรูพืช

เดือน กรกฎาคม
2567

เพลี้ยไก่แจ้

การทำลาย

เพลี้ยไก่แจ้สามารถทำลายทุเรียนได้ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย โดยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบอ่อนของทุเรียนที่ยังไม่โตเต็มที่ ทำให้ใบอ่อนเป็นจุดสีเหลือง ไม่เจริญเติบโตและเล็กผิดปกติ เมื่อระบาดมากๆ ใบจะหงิกงอ แห้งและหลุดร่วงหมด นอกจากนี้ยังทำให้ยอดอ่อนแห้งและตายได้ ตัวอ่อนของเพลี้ยไก่แจ้จะขับสารสีขาวออกมาเป็นสาเหตุทำให้เกิดเชื้อราตามบริเวณที่สารสีขาวขับออกมา

ฤดูกาลระบาด

ระยะที่พบ ระหว่างเดือนมิถุนายน-พฤศจิกายน
ระยะที่ควรระวัง กลางเดือนมิถุนายน - กลางเดือนกรกฎาคม และกลางเดือนสิงหาคม - กลางเดือนกันยายน

ศัตรูธรรมชาติ

แตนเบียนเอนเซอร์ติด แมลงช้างปีกใส แมลงช้างปีกใสแปดจุด แมลงช้างปีกสีน้ำตาล ตัวงเต่า ตัวงเต่าสีส้ม ตัวงเต่าไรโดเลีย ตัวงเต่าปีกลายหยัก ต่อหลวง ต่อรัง แมงมุม

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. ติดตามสถานการณ์เพลี้ยไก่แจ้และศัตรูธรรมชาติ สำรวจร้อยละ 10 ของต้นทั้งหมด 7 วัน/ครั้ง ในช่วงมิถุนายน - พฤศจิกายน ตรวจนับ 5 ยอด/ต้น ทั้งเพลี้ยไก่แจ้และศัตรูธรรมชาติ พบเพลี้ยไก่แจ้ที่ยังมีชีวิตมากกว่า 5 ตัว/ยอด ถือว่ายอดถูกทำลาย
2. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติไว้ควบคุมเพลี้ยไก่แจ้ตามธรรมชาติ
3. ใช้น้ำฉีดพ่นใบอ่อนที่ค้ำแล้วเพื่อลดปริมาณเพลี้ยไก่แจ้
4. ใช้กับดักกาวเหนียวสีเหลืองล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย
5. ใช้เชื้อราบิวเวอเรีย หรือเชื้อราบาซิลลัส ทูริงเจนซิส ฉีดพ่น
6. หากมีการระบาดรุนแรงแนะนำให้ใช้สารเคมีแลมบ์ดาไฮโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน 20% EC อัตรา 50 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% WP อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือไซเพอร์เมทริน 6.25% EC/ไพฟาโลน 22.5% EC อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ควรใช้เมื่อสำรวจพบเพลี้ยไก่แจ้ในช่วงแตกยอดอ่อนมากกว่า 5 ตัว/ยอด การฉีดพ่นสารเคมีควรเน้นพ่นให้เปียกด้านหลังใบโดยพ่นจำนวน 2 ครั้ง ห่างกัน 14 วัน

039-511008 ต่อ 16

อารักขาพืชตราด

ที่มา : สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

การทำลาย

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลทั้งตัวอ่อน และตัวเต็มวัยทำลายข้าว โดยการดูดกินน้ำเลี้ยง จากเซลล์ก่อน้ำท่ออาหาร บริเวณโคนต้นข้าว ระดับเหนือผิวน้ำ ทำให้ต้นข้าว มีอาการใบเหลืองแห้ง ลักษณะคล้ายถูกน้ำร้อนลวก แห้งตายเป็นหย่อมๆเรียก “อาการไหม้ (hopperburn)”

การแพร่กระจายและฤดูกาลระบาด

1. **วิธีการปลูกข้าว** การปลูกข้าวแบบนาหว่านน้ำตมมีปัญหาการระบาดมากกว่านาดำ เพราะนาหว่านมีจำนวนต้นข้าวหนาแน่น ทำให้อุณหภูมิและความชื้นในแปลงนาเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ประกอบกับนาหว่านเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลสามารถทำลายข้าวได้อย่างต่อเนื่อง

2. **การใช้ปุ๋ย** การใช้ปุ๋ยอัตราสูงโดยเฉพาะปุ๋ยไนโตรเจนจะทำให้การเพิ่มจำนวนเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าวมีแนวโน้มมากขึ้น เนื่องจากปุ๋ยไนโตรเจนทำให้ใบข้าวเขียว หนาแน่น ต้นข้าวมีสภาพอวบน้ำ เหมาะแก่การเข้าดูดกินและขยายพันธุ์ของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

3. **การควบคุมน้ำในนาข้าว** สภาพนาข้าวที่มีน้ำขังในนาตลอดเวลาจะทำให้เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลสามารถเพิ่มจำนวนได้มากกว่า สภาพที่มีการระบายน้ำในนาออกเป็นครั้งคราว เพราะมีความชื้นเหมาะสมแก่การเจริญเติบโตของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

4. **การใช้สารฆ่าแมลง** การใช้สารฆ่าแมลงในระยะที่เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเป็นตัวเต็มวัยชนิดปีกยาว หรือช่วงที่อพยพเข้ามาในนาข้าวใหม่ๆ (ข้าวระยะ 30 วัน หลังหว่าน) ศัตรูธรรมชาติจะถูกทำลาย และสารฆ่าแมลงก็ไม่สามารถทำลายไข่ของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลได้ ทำให้ตัวอ่อนที่ฟักออกจากไข่มีโอกาสรอดชีวิตสูง

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. ปลูกข้าวพันธุ์ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 2 สุพรรณบุรี 90 สุพรรณบุรี 60 ปทุมธานี 1 พิษณุโลก 2 ชัยนาท 1 และชัยนาท 2 และไม่ควรปลูกพันธุ์เดียวติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก ควรปลูกสลับกันระหว่างพันธุ์ต้านทานสูงกับพันธุ์ทนทานหรือพันธุ์อ่อนแอปานกลาง โดยพิจารณาอายุเก็บเกี่ยวให้ใกล้เคียงกัน เพื่อลดความเสียหายเมื่อเกิดการระบาดของรุนแรง

2. ควบคุมโดยชีววิธี ได้แก่ การใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย การใช้สารสกัดสะเดาฉีดพ่นในเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลวัย 2-3 หรือการใช้เชื้อราบิวเวอเรียฉีดพ่น โดยใช้เชื้อราบิวเวอเรีย จำนวน 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยต้องขยำหรือทำให้สปอร์ของเชื้อราหลุดจากเมล็ดข้าวโพด กรองด้วยผ้าบางๆ เพื่อแยกเมล็ดข้าวโพดออก นำน้ำที่ได้ผสมกับสารจับใบคนให้เข้ากัน นำไปฉีดพ่นในแปลงที่สำรวจพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ทั้งนี้ ควรฉีดพ่นให้สัมผัสตัวของเพลี้ยหรือหอน และควรฉีดพ่นในช่วงเย็นที่มีแสงแดดอ่อนๆ

3. ไม่ควรใช้สารเคมีกำจัดแมลงที่เป็นสารกลุ่มไพรีทรอยด์สังเคราะห์ เช่น แอลฟาไซเพอร์มิทรีน ไซเพอร์มิทรีน ไซแอลโทรีน เดคาเมทรีน เอสเฟนแวลเอเรต เพอร์มิตรีน ไตรอะโซฟอส โซยาโนเฟนฟอส โอโซซาโทออน ไพรีดาเฟนโทออน ควินาลฟอส และเตตระคลอร์วินฟอส เป็นต้น เพราะจะทำลายศัตรูธรรมชาติและทำให้เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ระบาดเพิ่มมากขึ้น

ด้วงแรดมะพร้าว

การทำลาย

เฉพาะตัวเต็มวัยเท่านั้นที่เป็นศัตรูพืชโดยบินขึ้นไปกัดเจาะโคนทางใบมะพร้าวทำให้ทางใบหักง่าย และยังกัดเจาะทำลายยอดอ่อน ทำให้ทางใบที่เกิดใหม่ไม่สมบูรณ์ มีรอยขาดแหว่งเป็นริ้วๆ คล้ายรูปสามเหลี่ยม ถ้าโดนทำลายมากๆ ทำให้ใบที่เกิดใหม่แคระแกรน รอยแผลที่ถูกด้วงแรดกัดเป็นเนื้อเยื่ออ่อน ทำให้ด้วงงวงมะพร้าวเข้ามาวางไข่ หรือเป็นทางให้เกิดโรคยอดเน่า จนถึงต้นตายได้ในที่สุด ในระยะตัวหนอนส่วนใหญ่พบตามพื้นดินในบริเวณที่มีการกองปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก

การแพร่กระจายและฤดูกาลระบาด

พบระบาดมากในเขตร้อนชื้น แพร่กระจายทั่วประเทศและตลอดปี สำหรับปริมาณจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแหล่งขยายพันธุ์

พืชอาศัย

พืชตระกูลปาล์มทุกชนิด เช่น มะพร้าว ปาล์มน้ำมัน และปาล์มประดับ

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. กำจัดแหล่งขยายพันธุ์ โดยการเผาหรือฝังซากก่อนมะพร้าว หรือซากชิ้นส่วนของพืชและมูลสัตว์ ควรเกลี่ยกระจายบนพื้นดินไม่ให้หนาเกิน 15 ซม. ถ้าจำเป็นต้องกองทิ้งไว้เกิน 2-3 เดือน ควรหมั่นพลิกกลับกอง เพื่อตรวจหา ไข่ หนอน ดักแด้ และตัวเต็มวัยของด้วงแรดแล้วกำจัด
2. หมั่นทำความสะอาดบริเวณโคนมะพร้าวตามโคนยอด หากพบรูให้ใช้เหล็กแหลมแทงด้วงแรดในรู เพื่อกำจัดด้วงแรด
3. ใช้กับดักฟีโรโมนล่อจับตัวเต็มวัยมาทำลาย
4. ใช้ราเขียวเมตาไรเซียม ใส่กองล่อ กองปุ๋ยหมัก หรือตอมะพร้าวที่มีหนอนด้วงแรดมะพร้าวอาศัยอยู่
5. การใช้สารเคมีกำจัด ระบาดบริเวณโคนมะพร้าวให้เปียกชุ่ม จำนวน 1-2 ครั้ง โดยใช้ยาพสม 1 - 1.5 ลิตร/ต้น ห่างกัน 15 - 20 วัน
 - โดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มล./น้ำ 20 ลิตร
 - คาร์บาริลา 85% WP อัตรา 80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

โรครากเน่าโคนเน่า

ลักษณะอาการ

เชื้อราจะเริ่มต้นเข้าทำลายระบบรากทำให้รากต้นทุเรียนเน่าเป็นสีน้ำตาล เมื่อรากเน่ามากขึ้นใบทุเรียนระดับปลายกิ่งจะแสดงอาการซีดเหลือง ชะงักการเจริญเติบโตและใบร่วงในเวลาต่อมา ใบระดับโคนกิ่งจะร่วงช้ากว่าบริเวณปลายกิ่ง ลักษณะอาการเน่าที่โคนจะปรากฏจุดดำน้ำ และมักมีน้ำเยิ้มออกมา เมื่อใช้มีดถากดูจะพบว่า มีน้ำไหลทะลักออกมา เนื้อเยื่อเปลือกและเนื้อไม้เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้มแสดงอาการเน่าลุกลามรอบโคนต้นทำให้ทุเรียนใบร่วงหมดต้น

การแพร่ระบาด

แพร่กระจายโดยทางลม น้ำ ดิน ใบ กิ่งพันธุ์ และผล โดยส่วนมากเชื้อราแพร่ระบาดทำลายผ่านทางรากในสภาพดินที่มีการระบายน้ำไม่ดี มีน้ำขัง และลุกลามสู่โคนต้น แต่ในฤดูฝนที่มีลมพายุและสภาพอากาศความชื้นสูงจะแพร่ระบาดทางลมเข้าทำลายใบ กิ่ง และผลได้

ปัจจัยที่ส่งเสริมการเกิดโรค

สภาพแวดล้อมเหมาะสม: สภาพอากาศมีความชื้นสูง ฝนชุก
การจัดการสวนไม่เหมาะสม:

- ต้นทุเรียนไม่สมบูรณ์
- ใช้สารกำจัดวัชพืชเป็นประจำ โดยเฉพาะบริเวณรอบโคนต้น
- การไถพรวนมากเกินไป
- การบังคับให้ออกผลนอกฤดูบ่อย
- แปลงปลูกมีการระบายน้ำไม่ดี

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. หมั่นติดตาม สำรวจโรครากเน่าและโคนเน่าในสวน
2. ตรวจสอบวิเคราะห์และปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยชีวภาพ (ตามอัตราค่าแนะนำหลังจากการตรวจวิเคราะห์ดิน) เพื่อให้ดินมีสภาพเป็นดินดีทั้งทางด้านกายภาพ ชีวภาพ และเคมี (pH = 6.5)
3. จัดทำร่องระบายน้ำในบริเวณสวนที่มีพื้นที่ต่ำ เพื่อไม่ให้มีน้ำท่วมขัง
4. ตัดแต่ง กิ่ง ใบ ดอก และผลที่เป็นโรค ออกนอกแปลงนำไปฝังกลบลึกๆ
5. เมื่อพบอาการของโรคในระยะเริ่มต้นหรือมีอาการเล็กน้อยให้รีบทำการรักษา
6. ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรค เช่น metalaxyl (เชื้อโรคส่วนมากดื้อต่อสารนี้แล้ว) (เมรามอร์ป), fosetyl aluminum (วอแรนต์), bordeaux mixture, copper oxychloride (คอปเปอร์-ไฮ), dimethomorph (โทมาซอก), pyraclostrobin, myclobutanil + kresoxim methyl (เออร์กอน) เป็นต้น

